



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Cabut. XVIII. Honorius III. Episcopo, Decano, & Thesaurario (a) Lingon.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

in alio iudicio experiri, l. 2. §. si publico, l. si uxor maritus adulterium perpetrasset, nō poterat
 13. §. iudex, ff. ad legem Juliam, de adulter. ullus conjugibus alio invito religionem in-
 unde cū in dicto cap. ex litteris, etiam gredi.

CAPUT XXVII.

(a) Idem.

Accedens ad præsentiam nostram I. mulier lachrymabiliter proposuit coram nobis, quod cū Vv. vir ejus (b) Elien. dicec. eam sibi in legitimo matrimonio copulasset, & per xx. ferè annorum spatium eidem cohabitans, prolem susceperat ex ea, volens tandem idem vir habitum assumere monachalem, postulabat humiliter ab eadem, ut tam pio proposito faveret ipsius: quæ propter multa verbera, & aliarum molestationum gravamina prædictus vir inferebat eidem, se ipsam asserens dimissuram, annuit votis ejus. Cūque idem vir ad domum de (c) Vendon. Cistren. Ordinis accedens, ibi religionis habitum assumpsisset, mulier ipsa transferens se ad domum monialium, nullo ibi religionis habitu assumpto, vel voto emisso conversionis, permansit ibidem, cui pro labore manuum suarum eadem moniales vitæ necessaria ministrabant. Processu verò temporis, cū idem vir ad seculum rediens, religionis habitum reliquisset, & eadem mulier se instanter ab eo petere reassumi, ipse illam recipere penitus contradicens, præter verba, quibus sæpe affectit eandem, sibi convicia plurima, & graves injurias irrogavit. Quocirca dil. v. per Ap. f. præc. m. quat. si resita se habet, & dicta mulier illius ætatis existit, ut de lapsu carnali illius merito valeat dubitari, dictum virum ut eam recipiat, eique affectum exhibeat conjugalem, per cens. eccl. ap. rem. (d) cogatis.

NOTÆ.

1. (a) *Idem.*] Ita etiam legitur in quarta collectio-
 ne, sub hoc tit. cap. unico; nullibi tamen ex-
 primitur cui referat Innocentius, nec inter ejus
 epistolas editas à Sirleto, & Bosqueto reperitur
 textus hic.

2. (b) *Eliensi.*] Diocesis est in Anglia, de qua

egi in capite postulasti, de rescriptis.

(c) *Vendon.*] An legendum sit *Vader*, five *Ven-
 der*, aut *Beruter*, non audeo asserere Manrique
 tom. 2. annal. Cisterc. anno 1148. cap. 16. num. 2.
 & anno 1150. cap. 11. num. 1.

(d) *Cogatis.*] Quia consensus ab ea præstitus
 nullus fuit, cū ex gravi metu esset extortus, juxta
 tradita in cap. 1. de his que vi.

CAPUT XVIII.

Honorius III. Episcopo, Decano, & Thesaurario (a) Lingon.

Significavit nobis A. mulier, quod cū ipsa R. militi viro suo coram Decano sancti Quiriaci (b) Pruvenensis, vice bonæ memoriæ P. Archiepiscopi (c) Senonensis in hac parte fungente, licentiam concesserit Religionem intrandi, continentiam tamen voto eidem injuncto, & recepta fide ab ipsa, quod (d) perpetuo contineret, idem Decanus post factam professionem à milite antedicto in monasterio, in quo habitum assumpsit monachalem, asseruit ipsam debere religionem intrare, quamquam id primò non expressisset eidem, hoc expresso ipsa illi licentiam non dedisset: ac eam ad hoc per venerabilem fratrem nostrum Archiepiscopum Senonen. fecit pluries commoveri, propter quod eadem de consensu dicti Archiepiscopi nostrum super hoc consilium imploravit. Quocirca mandamus, quatenus si est ita, & talis ætatis, qua suspicio non possit haberi, ipsam votum continentiam observantem intrare monasterium compelli non permittatis.

NOTÆ.

1. (a) *Lingonensis.*] Ita restituo inscriptionem, &
 litteram hujus textus ex quinta compilla-
 tione Honorii III. cū male legatur in sexta colle-
 ctione, *Innocent. III. De Lingonensi* Ecclesia
 nonnulla notavi in cap. 8. de rescriptis.

(b) *Pruvenensis.*] Legendum esse *Pruvenensis*,

jam notavit Cironius in *presenti*; quæ Ecclesia sancti Quiriaci est Collegialis in diocesi Senonensi, sub Decanatu Pruvenensi.

(c) *Senonensis.*] Petri de Corbolio, de quo egi
 in cap. 1. de postul. Prælat.

(d) *Perpetuo contineret.*] In domo propria, sicut
 olim plures virgines, & viduæ castitatem pro-
 fitebantur, ut probat Cironius hic, & notavi

in can... Concil. Illiber. In presenti autem non agitur de ea professione, sed de continentia tantum, quam conjux in seculo remanens vovete tenetur,

si senex est; alioquin si juvenis sit, professionem emittere cogitur, juxta adducta in cap. 1. hoc tit. ex quo commentario præfens petendum est.

CAPUT XIX.

(a) Gregorius IX.

GAudeamus in Domino. *Et infra*: Mulieres verò, quæ relicto maritali thoro, lapsu carnis ceciderunt, si mariti earum à te diligenter commoniti, eas ad frugem melioris vitæ convertas noluerint recipere propter Deum, in claustris cum religiosis mulieribus studeas collocare, ut perpetuam (b) pœnitentiam ibi agant.

NOTÆ.

(a) **G**regorius IX. Ita legitur in hæcexta collectione; sed credo legendum esse, *Innocentius III. Tiberiad. Episcopo*, ut legitur in cap. *gaudemus, de divortiiis: cap. gaudemus, qui filii sint legitimi*; ubi, ni fallor, extant alia partes hujus decretalis. Tiberias urbs est Galilææ, ab Herode condita, itaque appellata in honorem Tiberii: dicitur Tiberias lacus, teste Ptolomeo

lib. 5. cap. 16. Habuit olim Ecclesiam Cathedralē, cujus Episcopus Joannes dictus subscripsit in Concilio Hierosol. ut refert Carolus à sancto Paulo in *Geograph. sacr. fol. 316.* & Prælato ecclesiastico præsentis causæ cognitionem commissam fuisse, jam notavit Germonius *lib. 1. animadvors. cap. 9.*

(b) *Ut perpetuam pœnitentiam.* Non tamen ideo moniales efficiebantur, ut latè probavi in cap. *de regul.*

CAPUT XX.

Idem l. moniali monasterii de (a) Plauda.

DUdum à C. laico motà contra te (quam uxorem suam dicebat) materià quæstionis R. sanctæ M. in Cosmedin Diac. Cardin. dedimus auditorem. Coram quo dictus C. conquerendo proponens, quod indebitè recusabas eidem (cujus uxor eras per consensum de præsentī, & carnis copulam subsecutam) matrimonialiter adhærere, te sibi restitui postulavit. Ad quod fuit responsum, quod ipse pro animæ suæ remedio, pura, & spontanea voluntate, præsentibus duobus religiosis sacerdotibus, & adhibitis quinque testibus fide dignis, omni juri, quod in te habuerat, renunciavit omnino, resignando illud in manibus alterius ex sacerdotibus supradictis, qui in personam Ecclesiæ resignationem hujusmodi recipere procuravit: & quod idem C. se castitatem servaturum promisit, pauperumque Hospitalis de Ponte obsequio se devovit, promittens voto solenni omnia, & singula supradicta, & tribuens tibi licentiam ad monasterium transeundi: te verà vice similiter promittente, ac tribuente illi licentiam, & jus quodlibet resignante, sicut hæc omnia dicebantur per publicum instrumentum esse probata, manu B. notarii Aretinensis confectum. Verùm prænominatus C. proposuit, quod casu amisso instrumento præfato, illud in prima persona, quod priùs erat in tertia, insertis pluribus, in uno aliter quàm in alio, fuit ab ipso formatum; & cum tibi iratus fuisset, sicut verba, & verbera indicabant, nondum calore (b) iracundiæ quiescente, quidam ipsum deceptorie allexerunt, proponentes eidem, quod in Hospitali prædicto cibis ad libitum posset uti, ac proprium retinere; præfato B. sibi nihilominus promittente, quod non solum ad dorem, sed etiam appetitum libidinis extingueret in eodem: propter quod quicquid in hac parte fecisse dignoscitur, iratus, seductus pariter, & illectus, & sub spe promissionis, ac sub ea (c) conditione, vel modo, si posset continentiam observare, asseruit à se factum. Sed ad ista respondebatur econtrà, quod an tabellio in tertia persona instrumentum conficiat, vel in prima (dummodo non mutetur substantia veritatis,) nihil interesse videtur. Insuper quamvis aliquando spes memorato C. data fuisset, per quam ad hoc se proposuit inductum; eo tamen tempore, quo talia facta fuerunt, purè, simpliciter, ac voluntariè pro amore Dei, & remedio animæ suæ, solummodo ad votum, & ad alia supradicta noscitur processisse, propter quod à consortio secularium hominum debet discedere, vitamque mutare, cum se illius ætatis esse proponat, ut sine suspitione incontinentiæ non valeat in seculo remanere. Nos itaque habito f. n. consilio, te ab impeti